

Tartu südalinna kultuurikeskuse ideekorje seminar

Aeg: 7.11.2018 kl 10.00 – 14.00

Koht: restoran Umb Roht, Tartu

MEMO

Seminari kava:

10:00 - 12:00 I osa:

- Sissejuhatus (Mihkel Laan; Cumulus Consulting)
- Sarnaseid objekte Euroopas ja maailmas (Kaido Väljaots; HeiVäl Consulting)
- Esimene töötuba – millist kultuurikeskust vajab Tartu?

12:00 - 12:30 Lõuna (restoranis UmbRoht)

12:30 - 14:00 II osa:

- Intervjuu tulemuste tutvustamine (Kaido Väljaots; HeiVäl Consulting)
- Teine töötuba – kuidas südalinna kultuurikeskus võiks välja näha?
- Kokkuvõtted

Osalesid:

Signe Kivi,	Tartu Kunstimuuseum
Joanna Hoffmann,	Tartu Kunstimuuseum
Liina Pulges,	Unistuste Agentuur OÜ
Kairi Ustav,	ERM
Raul Oreskin,	Tartu Uus Teater/Voronja galerii
Sirje Karis,	Tartu Linnamuuseum
Andres Juur,	SA Teaduskeskus AHHA
Ants Johanson,	Tartumaa Rahvakultuuri Keskseks
Maire Breede,	SA Tartu Rahvaülikool
Kaido Väljaots,	HeiVäl Consulting
Andres Kauts,	Tartu Elektriteater
Markus Toompere,	Tartu Kunstnike Liit
Kaja Pae,	TÜ, EKA, MAJA
Kaisa Hansson,	Tartu Rahvaülikool
Maris Peebo,	Tiigi Seltsimaja
Triin Vaaro,	Tartu Mänguasjamuuseum
Piret Viirpalu,	Tartu Lastekunstikool
Berk Vaher,	Eesti Kirjanike Liidu Tartu osakond, Tartu2024
Lemmit Kaplinski,	Trükimuuseum/Linnavolikogu
Ragnar Kekkonen,	Tartu Volikogu liige
Mariann Raisma,	Tartu Ülikooli muuseum
Toomas Peterson,	Teater Vanemuine
Urmas Klaas,	Tartu Linnavalitsus
Madis Lepajõe,	Tartu Linnavalitsus
Reno Laidre	Tartu Linnavalitsus
Küllli Hansen,	Tartu LV Kultuuriosakond
Kunnar Jürgenson,	Tartu Linnavalitsus
Tõnis Arjus	Tartu Linnavalitsus
Erni Kask,	Tartu 2024
Kaspar Alev,	Tartu Linnavalitsus, linnavarade osakond

Priit Metsjärv,
Ivo-Sven Riet,
Anna-Liisa Unt
Kristin Kägu

Tartu Linnavalitsus
Tartu Linnavalitsus
Tartu Linnavalitsus
Tartu Linnavalitsus

1. Sissejuhatus: mis on teie arvates kõige olulisem küsimus, mis vajab arutamist/lahendamist seoses Tartu südalinna kultuurikeskusega?
(sulgudes on küsimuse nn toetushäälde)

- Milline on tulevikuinimese tegelik huvi ja vajadused? Kas nt parkla ikkagi peab olema? Kas aastal 2030 on kesklinn jalakäijate ja jalgratturite päralt? (5)
- Kuidas/kas ühendada Tartu kultuuri vältimatud vajadused: raamatukogu, kultuurimaja (harrastajate proovide ja esinemiskoht), näituste ekspositsiooniala jms? (5)
- Kultuurikeskus peaks olema esimene koht, kuhu Tartus kokkusaamine määrata. Nii külaliste kui omainimeste jaoks (5)
- Kuidas vastab südalinna kultuurikeskus tuleviku Tartu vajadustele (lähtuvalt tendentsidest Eestis, Euroopas, maailmas)? (4)
- Kuidas vormistada arhitektuurivõistluse lähteülesanne selliselt, et saada tulemuseks täpselt selle aja ja koha vääriline uus osa linnaruumist? (4)
- Mis saab siis, kui esimene vaimustus on möödunud, kuidas teha nii, et uuest mänguastast ei tüdinetaks? (4)
- Kellele ja miks, milliseid probleeme lahendab? (3)
- Välilava koos katuse ja ühendustega hoone välisküljele (3)
- Kuidas ehitada ja tegevustada keskus selliselt, et selle rajamise kontseptsioon oleks muuhulgas ka majandusprojekt? (3)
- Mis on selle keskuse põhieesmärk? (2)
- Kas park jääb alles? (2)
- Kas kokkusaamise koht või linna teenuste pakkumise maja? (2)
- Kas lisaks traditsioonilistele funktsioonidele peaks keskuses olema midagi täna veel väga uuenduslikku? Nt rahvusvaheline maja või migratsioonikeskus vms? (2)
- Näitusesaal (1)
- Südalinna kultuurikeskusesse peaks eelkõige tulema Tartu linna raamatukogu. Tähelepanu tuleks pöörata ka parkimiskorraldusele (1)
- Kasutaja/külastajasõbralikkus ja – mugavus (1)
- Kuidas jõuda mõistliku aja jooksul Tartu kultuurikeskuse ideest teostuseni? (1)
- Erinevad huvikeskuste ruumid noortele ja täiskasvanutele uues keskuses? (1)
- Millise linna/piirkonna jaoks olulist probleemi me selle mahuka investeeringuga lahendame? Vastusest oleneb rahastamisotsus. (1)
- Luua Tartu inimestele kesklinnas kohtumiste paik (1)
- Kuidas luua keskkond, et 21. saj. eestlane "saada" kaubanduskeskusest kultuurikeskusesse? (1)
- Mis on Tartu kultuur?
- Kas on poliitiline konsensus saavutatud, et see rajatakse?
- Mis on täna Tartus olemas ning mis on olemasolevate ruumide / asutuste õppetunnid, vajadused, kogemused mida uuet keskust ehitades kaasa võtta?
- Potentsiaal avada linna parima vaatega kohvik (kuna üle jõe tartlane ilma vajaduseta ei lähe
- Uue keskuse püha kolmainsus raamatukogud, kunstimuuseum ja haridus/koolitus peaksid koos aru pidama

2. Millist kultuurikeskust vajab Tartu? (sulgudes on toetushääled)

2.1. Millised funktsioonid peavad südalinna kultuurikeskuses kindlasti olema?

- Raamatukogu (4)
- Kunstimuuseum
- Parkimine
- Linnagalerii (1)
- Rahvaülikool (1)
- Väärtfilmikino
- Multifunktsionaalne saal
- Toitlustus
- Hängimisala (3)
- Huvitegevus

- Generatsioonide kohtumine (funktsioonid moodustavad ühtse terviku): raamat-kunst-kultuur-meedia (7)
- Avalik ruum kõigile (paindliku kasutusega ruumid): koht üksi töötamiseks/rahvaüritusteks/rühmatööks; koht igaks kellaajaks (3)
- Blockbusteri potentsiaal (2)
- Ajas muutumine (3)
- Funktsionaalne tervik ümbritsevaga (2)
- Parkimine (eraraha)?
- Maja – haljastus?

- Infopunkt (erinevad teenused: kultuur, turismiinfo jne) (1)
- Söögikohad
- Puhkealad (liikumine, saun, lasteaala(d), netivaba ala jne) (1)
- Raamatukogu
- Heaolu koolituskeskus (4)
- Kaasaegne näitusesaal
- Ratta- ja käruparkla
- Midagi eakatele? (1)
- Noortekeskus? (2)
- Multifunktsionaalne saal?

- Avatud raamatukogu külastus- ja õpi-aladega + õppeklassid + pood (2)
- Kunstimuuseumi näitusepinnad
- Auditoorium (ca 100 kohta)
- Aatrium/saal (200-300 kohta)
- Paindlik ruumijaotus/muudetav (4)
- Galerii, pop-up (2)
- Kohvik vms
- Tegelusala
- Avatud õueala, sh välikontsert 200-3000, muudetava suurusega (6)
- WC – paratamatult avalik
- Parkla korrus(ed), sh rattaparkla
- Kõik rahvusvahelistele nõuetele vastav; arhitektuuriliselt avatud tervikuna

2.2.Mida peaks uue kultuurikeskuse puhul igal juhul vältima?

- Fondid ja kogud
- Suured büroopinnad
- Konverentsikeskus
- Igav karp
- Vähene sidusus hoone erifunktsioonide vahel
- Hoiduda duubeldamisest (1)
- Vältida majasiseseid kapseldumisi (peab olema ühtne aju)
- Spordisaal
- Kaubanduskeskus
- Hoidlad
- Prooviruumid
- Ainult 1 sissepääs (1)

2.3.Mis võiks teha hoone ainulaadseks ja silmapaistvaks?

- Arhitektuur
- Avatus jõeni/ jõele (4)
- Katuseterrass, rohealad (2)
- Lastele äge väliala (1)
- Innovaatilised IT-lahendused
- Maja sisu peegeldub väliruumis
- Nutikas Tartule omane uudne hoone
- Kuvada linnalugu: minevik-olevik-tulevik (1)
- Maja elab väljast vaadates (1)
- Kooskõla loodusega (1)
- Energiatõhus
- Saun (6)
- Mesilastarud (1)
- Vannid
- Tunnel kaubamajja?
- Keskkonnasõbralik, silmapaistev ja avatud arhitektuur
- Inimlik mõõde (2)
- Sümbioos muuseumi, raamatukogu ja ... vahel (1)
- Puidust (9)

3. Kultuurikeskuse „eskiisprojekti koostamine“. Keskuse peamised funktsioonid ja sihtgrupid

- Sihtgrupp 0st 100ni (vanus)
 - Seesmiselt avatud maja, koostöö erinevate organisatsioonide vahel
 - Raamatukogu -> lugemissaal - huvitegevus – väärtfilmikino/ väli/sise/katusekino – ühendav hängimisala (sees+väljas, linna aiandus)
 - Kunstimuseum -> näitused – linnagalerii – huvitegevus – skulptuuripark
 - Ühisprogramm
-
- Kunstimuseum (ca 6000 m²)
 - Raamatukogu (ca 6000 m²)
 - Ühisala (ca 6000 m²)
 - Ettepanek kolida üle jõe Atlantise kohale, et rahvas liiguks mõlemal pool jõge
-
- Tasapinna osa/ alumised korrused rohkem avatud (avalikkusele suunatud), kõrgemal vähem avatud
 - Alates maapinnast:
 - Kelder
 - Park, tänav
 - Info, fuajee (ühendab kunstimuseum ja raamatukogu tervikuks), toit, pood, saal
 - Kunstimuseum (läbi mitme korruse), püsiekspositsioon, raamatukogu (lugemissaal, vaikala)
 - Ühisruumid, saalid, töötoad, kohvik;
 - Tööruumid; heaolukeskus
 - Katuseterrass
-
- Kunstimuseum ja raamatukogu – enam-vähem võrdse suurusega, samas pole kõige suuremad alad
 - Haridus ja kooolitus funktsioon – suurem ala
 - Hariduse ja kooolitusega võrreldav ala suuruselt – avatud ala (atrium, fuajee)
 - Lisaks saal, auditoorium, etendused, näitused
 - Väliala
 - Roheala
 - Toiduala
 - Ihu (saun)

4. Ettepanekud edasise tegevuse osas

- Selged prioriteedid, selge fookus
- Teha tugev selektsioon ja võtta paari-kolme kitsaskoha ravimine ette
- Tehke ära, vaja on seda hoonet igal juhul
- Jõudu tööle
- Saalide tegelik vajadus ja sisu selgeks!
- Vaja kaardistada saalid, et saada aru, kas saali ikkagi on vaja
- Eskiis -> ajurünnakud -> tasuvusanalüüs -> TULD!
- Ärimudel ja tasuvusanalüüs. Aru saada, kas kasutajatel on ka maksevõime (saalid, huvitegevused jms)
- Kas Tartu külastaja saab sellest keskusest tervikliku ülevaate ja kogemuse Tartu linnast; mis roll selles on Tartu Linnamuuseumil?
- Tuleb valmis ehitada
- Soovunelmate põhjal tuleb see hoone suurem kui ERM. Et seda maja jõuaks valmis teha ja hiljem üleval pidada, peaks seadma prioriteedid ja vältima duubeldusi
- Peamiste kasutajagruppide huvid selgeks
- Alustada selgitustega miks uus hoone ja korrastatud väliala on tuhatkorda kvaliteetsem kui praegune mittepark
- Tegelikud vajadused paika, asukoht ja eskiis vaielda, finantseerimine ja konkurss, kelli kätte
- Vajalik edasi minna eskiisi ja finantsanalüüsiga, seejärel arhitektuurikonkurss
- Uue keskuse püha kolmainsus raamatukogu, kunstimuuseum ja haridus/koolitus peaksid koos aru pidama
- Võiks ära otsustada mida ehitatakse. Praegu jääb tunne, et natukene kõike aga ühtegi probleemi ei lahendata
- Mõelge maja planeerimisega ka vabaduse pst ümbermõtestamisele
- Atlantise kohale saaks liita ka proovi- ja harjutusruumid

Memo koostas:

Mihkel Laan
OÜ Cumulus Consulting
konsultant, juhatuse liige

E-post: mihkel.laan@cumulus.ee
Telefon: 5297984
www.cumulus.ee